

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ

ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η περίοδος της απρόσκοπτης μεταπολεμικής αναπτυξιακής πορείας, φαίνεται ότι διαιόπτεται οριστικά στις αρχές της δεκαετίας του '70 και η παγκόσμια οικονομία εισέρχεται στη μεταβιομηχανική εποχή, που χαρακτηρίζεται από την σταδιακή υποχώρηση της βιομηχανίας στη διαμόρφωση του εθνικού προϊόντος και της απασχόλησης, με παράλληλη ενίσχυση του ρόλου των υπηρεσιών.

Στην περίοδο αυτή της διαρθρωτικής προσαρμογής, ο ανθρώπινος παράγοντας και η τεχνογνωσία αναδεικνύονται σε κυρίαρχους συντελεστές και καθορίζουν την πορεία και τους ρυθμούς των διαρθρωτικών αλλαγών.

Οι τεράστιες τεχνολογικές εξελίξεις, ιδιαίτερα στο χώρο των επικοινωνιών εντείνουν τη διεθνοποίηση της οικονομικής δράσης αυξάνουν τις ροές προϊόντων, υπηρεσιών και κεφαλαίων και υποχρεώνουν σε μεγάλο βαθμό τις εθνικές οικονομίες να προσαρμοστούν στα νέα πρότυπα ανάπτυξης.

Ακόμα η φιλελευθεροποίηση των οικονομιών κεντρικού σχεδιασμού, οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς και οι σημαντικές αλλαγές που συντελούνται στον ευρύτερο γεωγραφικό μας χώρο, καθορίζουν σ'ένα μεγάλο βαθμό το πλαίσιο σχεδιασμού και τις δυνατότητες δράσης για την προώθηση της βιομηχανικής ανάπτυξης.

Σε διεθνές επίπεδο το πλαίσιο του ανταγωνισμού διαμορφώνεται από τις εξελίξεις στους τρεις βασικούς βιομηχανικούς πόλους (Αμερική, Ευρώπη, Άπω Ανατολή). Ο διεθνής ανταγωνισμός είναι ιδιαίτερα έντονος, με στόχο τον έλεγχο της αγοράς ευρύτερων γεωγραφικών ζωνών, απαιτεί μια διαρκή διαρθρωτική προσαρμογή και αυξάνει τις ανάγκες πρόσβασης στα δίκτυα πληροφόρησης και στα προγράμματα και τα αποτελέσματα της έρευνας.

Στη χώρα μας, η μετάβαση στη "μεταβιομηχανική" εποχή, δρομολογείται προτού και ολοκληρωθεί η διαδικασία εκβιομηχάνισης. Το προϊόν της μεταποίησης, σαν ποσοστό του ΑΕΠ δεν ξεπερνά το 21,8% και είναι από τα χαμηλότερα στον κόσμο ακόμα και σε σχέση με λιγότερο αναπτυγμένες χώρες.

Ως προς την κλαδική διάρθρωση, μετά από μία σύντομη περίοδο ενίσχυσης της συμμετοχής των "σύγχρονων" κλάδων, από τις αρχές της δεκαετίας του '70 παρατηρείται συνεχής υποχώρηση σε σχήματα του παρελθόντος, όπου οι παραδοσιακοί κλάδοι ενισχύουν και πάλι τη θέση τους.

Ο ανεπαρκής εκσυγχρονισμός και η για μία εικοσαετία περίπου αναστολή της διεύρυνσης της παραγωγικής βάσης, δημιούργησαν μία επικίνδυνη στατικότητα που χαρακτηρίζεται από : 1) τις ανεπαρκείς υποδομές, 2) το χαμηλό επίπεδο τεχνολογίας, 3) τις περιορισμένες ικανότητες διοίκησης και οργάνωσης.

Κύρια χαρακτηριστικά της ελληνικής βιομηχανίας αποτελούν:

1. Η κυριαρχία των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, με μικρή παραγωγικότητα και περιορισμένη ανταγωνιστικότητα.
2. Το περιορισμένο μέγεθος των συνολικών βιομηχανικών επενδύσεων στο σύνολο της μεταπολεμικής περιόδου.
3. Το υψηλό κόστος των επενδύσεων, με συνέπεια την ανάλογη επιβάρυνση των επιχειρήσεων από την αποπληρωμή τοκοχρεωλυσίων.
4. Την σημαντική εξάρτηση του βιομηχανικού κόστους από εισαγόμενες πρώτες ύλες, ιδιαίτερα σε μη παραδοσιακούς κλάδους.
5. Την υψηλή συμμετοχή ενεργοβόρων βιομηχανιών στο σύνολο της μεταποίησης.

Οι αμυντικές πολιτικές που ακολουθήθηκαν στο παρελθόν, δεν συνέβαλαν στη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και τα μέτρα φορολογικής πολιτικής και πολιτικής κινήτρων, δεν κατάφεραν να ανατρέψουν το κλίμα της μακράς επενδυτικής αποχής και να επιταχύνουν την διαρθρωτική προσαρμογή.

Έτσι η μειωμένη ανταγωνιστικότητα και η μη διεύρυνση της παραγωγικής βάσης στην παραγωγή ``νέων ``προϊόντων, ευνόησε την εισαγωγική διεύ-
δυση με τραγικές επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις του βιομηχανικού
τομέα και την εθνική μας οικονομία.

Η υπερχρέωση επίσης οδήγησε το μεγαλύτερο μέρος της ``μεγάλης ``βιο-
μηχανίας σε αδιέξοδο και η καθυστερημένη παρέμβαση του κράτους με το
Ν.1386/83 ασφαλώς δεν είχε τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Αυτή την κατάσταση εκμεταλλεύτηκε η Κυβέρνηση της Ν.Δ. για να προωθή-
σει την ``επιχείρηση αποκρατικοποίησης`` με συνέπεια την κατά κοινή
ομολογία, αποδιάρθρωση του περιορισμένου βιομηχανικού παραγωγικού
ιστού με δυσμενέστερες επιπτώσεις για την κοινωνία και την οικονομία
μεγάλων γεωγραφικών περιοχών της χώρας μας.

Ο Λαύριο, ο Βόλος, η Πάτρα, η Εύβοια, η Κοζάνη αποτελούν τα θύματα
της τραγικής αυτής παρέμβασης που οδήγησε στο κλείσιμο το σημαντικώ-
τερο τμήμα της μεγάλης βιομηχανίας της χώρας μας.

Παρά τα εξαγγέλματα για προσέλκυση επενδύσεων στο σύνολο της βιομη-
χανίας, οι επενδύσεις παρέμειναν στάσιμες.

Ο Γενικός δείκτης βιομηχανικής παραγωγής, υπό την πίεση των παραπά-
τω παραγόντων κινείται σε αρνητικούς ρυθμούς.

Την αρνητική εικόνα συμπληρώνει η επικίνδυνη αύξηση της ανεργίας,
σε επίπεδα ρεκόρ, που εκτιμάται για το 1993 σε 400.000 άνεργους.

Η βίαιη αποσταθεροποίηση της βιομηχανίας, σε συνδυασμό με τη διατή-
ρηση της επενδυτικής αποχής, επηρεάζουν τις τάσεις επιδείνωσης της
θέσης της χώρας μας στο διεθνή καταμερισμό εργασίας, μεγενθύνουν τις
ανισορροπίες του ισοζυγίου πληρωμών και απομακρύνουν τις δυνατότητες
συγκρότησης ενός πόλου ανταγωνιστικών δραστηριοτήτων παραγωγής.

Η εισαγωγική διεύδυση στη βιομηχανία, ξεπερνά το 45% αντικατοπτρί-
ζοντας έτσι τη μειωμένη ανταγωνιστικότητα της ελληνικής βιομηχανίας
και σε συνδυασμό με τα απαγορευτικά επιτόκια και την περίφημη πολι-
τική της σκληρής δραχμής, οδηγεί τις επιχειρήσεις σε αφανισμό.

Κάτω απ' αυτές τις συνθήκες, προβάλλει φανερή η αναγκαιότητα αποτελεσματικής βιομηχανικής πολιτικής, προσαρμοσμένης στις πραγματικές ανάγκες του παραγωγικού μας συστήματος.

Οι αμυντικές πολιτικές του παρελθόντος έχουν αποδυναμωθεί από την πλήρη ένταξή μας στην ΕΟΚ και έτσι η κοινοτική βιομηχανική πολιτική μπορεί να αποτελέσει τη βάση στο πλαίσιο της εθνικής βιομηχανικής πολιτικής, προς την κατεύθυνση του διαρθρωτικού εκσυγχρονισμού, με τις απαραίτητες εξειδικεύσεις και προσαρμογές στις απαιτήσεις της ελληνικής πραγματικότητας.

Οι βασικοί άξονες στο πλαίσιο των οποίων διαμορφώνονται οι κατευθύνσεις της βιομηχανικής μας πολιτικής είναι :

1. Η διαμόρφωση ευνοϊκού περιβάλλοντος για επιχειρηματική δράση
2. Η αναδιάρθρωση και ο εκσυγχρονισμός της παραγωγικής μας βάσης
3. Η διεύρυνση των αγορών και της παραγωγικής μας βάσης

Απ' αυτή την πολιτική αναμένουμε τη δημιουργία ανταγωνιστικής βιομηχανίας, την ενίσχυση της παραγωγικής βάσης με νέες δραστηριότητες, τη διεύρυνση των ελληνικών προϊόντων στις διεθνείς αγορές και ιδιαίτερα στις γειτονικές χώρες.

Σε μακροπρόθεσμη βάση στοχεύουμε στην ανακοπή και αναστροφή των τάσεων αποβιομηχάνισης, στην αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων των περιοχών που πληγεί από την αποβιομηχάνιση στον εκσυγχρονισμό και την αναδιάρθρωση της βιομηχανικής βάσης μέσα από ειδικά προγράμματα για την ανανέωση του εξοπλισμού και τη προώθηση νέων τεχνολογιών, στην ενίσχυση των κλάδων που παρουσιάζουν μεσόπρόθεσμα συγκριτικά πλεονεκτήματα στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, στον περιορισμό της εισαγωγικής διεύρυνσης και την ενίσχυση της εξαγωγικής προσπάθειας.

Για την υλοποίηση των παραπάνω στόχων θα ληφθούν μια σειρά από μέτρα που κατά κύριους τομείς μπορούν να συνοψισθούν στα εξής :